

En rundtur i Fågelriket

Körsträcka 26 km

Starta vid utsiktsplatsen **Bligehöj** vid Harlösa kyrka. Härifrån ser man stora delar av Fågelriket. Intill parkeringen ligger Donationshuset, ett av Skånes äldsta ålderdomshem, byggt 1823. Donationshuset är nu ett museum, öppet för allmänheten genom ideella krafter under sommarsöndagar. Kyrkans äldsta delar är från senare delen av 1100-talet. Vill du besöka kyrkan en vardag får du gärna be kyrkvaktmästaren att öppna för dig.

Börja rundturen i Fågelriket med att köra ut från parkeringen och förbi Donationshuset. Sväng höger i T-korset och kör nerför backen till Harlösa by. Korsa väg 104 och kör rakt fram till det stora, gula **stationshuset** i Jugendstil. Den ståtliga stationsbyggnaden som nu är bibliotek vittnar om hur Harlösa en gång var en järnvägsknutpunkt där flera banor möttes. Läs mer om Harlösa på www.harlosa.nu

Fortsätt till höger vid stationen och följs Stationsgatan. Gatan slutar i ett T-kors och där tar du vänster. Du kör nu ut från Harlösa, över Kävlingeån och ut på Revingefältet i riktning mot Veberöd. Strax efter bron finns en **informationstavla** på höger hand som gäller för övningsfältet och där eventuella övningar utannonseras.

Strax före den lilla byn Silvåkra finns en skylt "**Fågeltorn**" som visar vägen ner till parkeringsplatsen vid Krankesjön. Här finns ett tre våningar högt fågeltorn som ger god utsikt ut över den internationellt kända fågellokalen. När man gått ner från tornet kan man ta till vänster och följa den stig som leder bort till bryggan ut till gömslet i sjön. På vägen går man förbi ett av Skåneledens rastplatser med både vindskydd, grillplats och toa. Gömslet i sig ligger en god bit ut i sjön och här kommer man fågellivet nära.

Kör tillbaka upp till vägen mot Veberöd och sväng höger in i Silvåkra. Byn som är mycket liten har en **kyrka** från tidigt 1100-tal med fina kalkmålningar. En gång i tiden låg byn vid en sjö och därför kom kyrkobesökarna till kyrkan med båt! Finns kyrkvaktmästaren på plats kan du be honom öppna för dig.

Fortsätt vägen mot Veberöd. Du kör nu över en färäst vilket innebär att du nu kan få både frigående kor och kalvar på vägen framför bilen så kör försiktigt om de är nära vägen. Strax utanför Silvåkra finns en väg till vänster mot byn **Vomb**. En liten träskylt visar att det också är vägen till "naturreservat". Vill du se mer av de närmre 2000 korna kan du istället för att svänga mot Vomb fortsätta mot Veberöd. På Revingefältets pampasliknande gräsvidder längre fram är det en imponerande syn med alla de frigående djuren. Djuren som vistas ute året om blir så småningom Kravmärkt kött.

Tillbaka till grusvägen mot Vomb. Efter endast några hundra meter kör man över den lilla **Klingavälsån**. Här finns nästa fågeltorn. Ån bildar ett av Skånes största naturreservat. Den sträckning du kan se från tornet är den sista biten av ån innan den rinner ut i Kävlingeån. Den lilla Klingavälsån är trots sitt oanspråkliga utseende grunden för detta naturreservat som är av stor betydelse både ur nationellt och internationellt hänseende.

Vid fågeltornen finns fågelkartor med några av de fågelarter man kan se. En kikare är alltid lämpligt att ta med sig. För att skydda djurlivet är det inte tillåtet att gå ut i reservaten.

Fortsätt på den lilla grusvägen i riktning mot Vomb. Du kör över ett mycket platt fält med ängavallar som förr ansågs ge det bästa betet och höet. Just dessa ängar vattnades förr med kanaler. Vägen korsar sådana **kanaler**, nu endast synliga som grunda diken. Kanalsystemet var viktigt och sköttes förr av en för detta särskilt anställd person, kallad Ängavattnaren.

Framme i den likaså lilla byn Vomb kommer du till ett T-kors, akta, häckarna höga så plötsligt är du bara där! Sväng vänster ut på vägen i norrgående riktning. Strax efter byn slutar ligger området

Vombs Norregård där det bl.a finns lökgrödor.

Ytterligare en bit längre fram ser du den stora Vombsjön. Mitt på raktsträckan längs Vombsjön finns ett torn som är anpassad för röreslehydrade. Du har här fri utsikt ut över **Vombs ängar** som är välkänt för ornitologer från både när och fjärran för sitt rika fågelliv. Även vid detta fågeltorn finns det fikabord utställda. Är det sommar och man är badsugen går det också att bada i Vombsjön mittemot tornet.

Fortsätt på vägen norrut. Du kör över en bro där vattnet forsar ut från sjön och ner i ån. Här vid "påsläppet" startar **Kävlingeån** sin långa och numera allt krokigare lopp ut mot Öresund. Längs Kävlingeån har kommunerna under många år arbetat med att återskapa en del av åns meandrande lopp. Det har också skapats ett stort antal dammar, sk kvävefällor, vid bäckarna som rinner ut i ån. Allt för att minska kväveutsläppet i Öresund. Alla dessa dammar lockar i sig också allt fler fåglar. Så det är kombinationen av gamla naturvärden och nya naturvårdande insatser som gjort Fågelriket till det stora och rika fågelområde det nu är.

När vägen slutar i ett T-kors vid väg 104 sväng höger i riktning Sjöbo. Du har nu Vombsjön på höger hand. I en gammal Skånelänga med halmtak finner du **Sjögården** där det serveras kaffe och våfflor på sommarhalvåret.

Ytterligare en knapp kilometer bort kör du över **Borstbäcken** och strax efter det finns en väg in till vänster. En träskylt visar att du är på väg till ett naturreservat. En enkel **parkering** visar att här börjar Borstbäckens reservat. Borstbäcken är även det av både nationellt och internationellt intresse pga. av dess stora artrikedom. På våren blommar tex. den sällsynta Lundvivan här. Bäckravinen bär också på en mörk historia från svensk-danska krigerna. Bönderna i bygden lade sig här i bakhåll för den invaderande svenska hären. Bakhållet misslyckades katastrofalt mot den krigserfarna hären och någonstans i området finns ännu idag en massgrav. I den norra änden av Borstbäckens reservat finns ett minnesmärke över "slaget vid Borst". Läs mer på www.sjobo.nu/evert

Från parkeringen kör du tillbaka ut till den stora vägen (väg 104). Sväng höger och kör tillbaka därifrån du kom i riktning mot Harlösa/Gårdstånga. Före och efter vägen mot Vomb ser man till vänster ut över **Strandängarna** och åkrarna norr om Vombsjön. Här liksom längs övriga åkrar längs Kävlingeån ser man vintertid en stor mängd gäss, ibland i tusental.

Endast några hundra meter längre bort ligger **Vikens gård**. Mellan husen svänger man höger på vägen mot Hjularöd. Grusvägen klättrar snabbt upp på åsen. Stanna gärna och titta på utsikten eller fortsätt 3 km upp till slottet.

Hjularöds slott. Här har det funnits en slottsbyggnad sedan medeltiden men byggnaden som den ser ut idag är byggd i slutet på 1890-talet i fransk stil. Slottets exteriörer användes i SVTs julkalender kallat "Mysteriet på Greveholm". Serien blev en av de populäraste julkalendrarna någonsin. Därför kommer det att bli en ny "Greveholm-serie", där även denna gång Hjularöd kommer att figurera. Parken är öppen för allmänheten men respektera att slottet är privat bostad. Runt slottet, liksom de flesta slott i Skåne, finns det en ädellövskog. Bokskogar är vackra att vandra i året om, men särskilt under lövsprickningen och höst. Läs mer på www.hjularod.se

Från Hjularöd svänger man vänster i riktning mot Harlösa. Efter 700 m passerar man på vänster sida en av Skånes äldsta **stenbroar**, från mitten av 1700-talet.

Vägen följer Harlösabäcken ner mot byn. Längs vägen har man en hänförande utsikt över **bäckravinen** och ut över Fågelriket. Här följer också Skåneleden nere i bäckravinen.

Strax utanför Harlösa kan du svänga höger mot kyrkan. Nu är du tillbaka till utsiktspunkten Bligehöj. Har du inte packat upp fikakorgen redan är du välkommen att göra det här.